

## บทคัดย่อ

179596

การใช้อำนาจของคณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า "คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม" เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลนั้น มีลักษณะเป็นการกระทำทางปกครอง ซึ่งควรอยู่ภายใต้บทบาทการตรวจสอบของศาลปกครองตามมาตรา 276 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประกอบมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่ตามบทบัญญัติของมาตรา 9 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ได้ยกเว้นมิให้การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึงมีปัญหาว່การจะให้เรื่องดังกล่าวกลับไปอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมซึ่งเป็นองค์กรเดียวกับคณะกรรมการตุลาการที่ใช้อำนาจอันมีผลกระทบสิทธิของปัจเจกชน ตามมาตรา 271 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นั้น แม้จะเป็นการกระทำที่ชอบด้วยหลักกฎหมาย แต่ก็คู่จะเป็นการขัดต่อหลักความเหมาะสมในเรื่ององค์กรศาลที่มีความเป็นกลางในการทำหน้าที่ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการตุลาการ ดังจะเห็นได้จากกรณีการฟ้องคดีในเรื่องการใช้อำนาจการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการต่อศาลปกครองทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าววิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาเพื่อหาองค์กรตุลาการที่มีความเหมาะสมและเป็นกลางในการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายของปัจเจกชนที่ได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจของคณะกรรมการตุลาการดังกล่าว

การศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยจากเอกสารเป็นหลัก โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยานิพนธ์เว็บไซต์ และตัวบทกฎหมายภายในประเทศ รวมถึงแนวคำวินิจฉัยของศาลต่างประเทศเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่และองค์กรควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการตุลาการของต่างประเทศมาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

โดยผลที่ได้รับจากการศึกษาพบว่าในต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศญี่ปุ่น ประเทศเยอรมัน ประเทศอิตาลี และประเทศฝรั่งเศส โดยเฉพาะประเทศอิตาลีและประเทศฝรั่งเศส มีลักษณะการใช้อำนาจของคณะกรรมการตุลาการ และรูปแบบการบริหารงานบุคคลคล้ายคลึงกับประเทศไทย อีกทั้งยังมีระบบศาลคู่แบบเดียวกัน โดยประการสำคัญคือข้อพิพาทจากการกระทำของคณะกรรมการตุลาการ ศาลปกครองสูงสุดของประเทศทั้งสองดังกล่าวได้มีคำวินิจฉัยยอมรับให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุดโดยตรง ภายใต้กระบวนการพิจารณาแบบไต่สวนและหลักกฎหมายปกครอง แต่การที่จะให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจของศาลปกครองในระบบกฎหมายไทย โดยการยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 9 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ก็อาจจะเกิดสภาพปัญหาในเรื่องการโต้แย้งถึงความเหมาะสมของการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ซึ่งเป็นองค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการของศาลปกครองเอง ซึ่งก็จะเป็นปัญหาเช่นเดียวกับการที่ศาลยุติธรรมเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจของ ก.ต. อันมีลักษณะของความไม่เป็นกลางในการตรวจสอบ ดังนั้น จากการศึกษาจึงพบว่าองค์กรศาลที่มีความเหมาะสมที่จะตรวจสอบการใช้อำนาจของ ก.ต. โดยเป็นองค์กรที่เป็นกลางและมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ

แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญยังมีการโต้แย้งจากนักกฎหมายและนักวิชาการจำนวนมากในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งยังเริ่มมีการจัดตั้งขึ้นเป็นระยะเวลาไม่มากนัก จึงอาจเสนอให้มีการจัดตั้งองค์กรศาลร่วมขึ้น โดยประกอบไปด้วยตัวแทนของศาลปกครอง ศาลยุติธรรม และศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการใน ก.ต. หรือ ก.ศป. หรืออีกวิธีหนึ่งคือทำให้ศาลปกครองเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจของ ก.ต. และให้ศาลยุติธรรมตรวจสอบการใช้อำนาจของ ก.ศป. ทั้งนี้เพื่อการพิจารณาที่เป็นกลางและอำนวยความยุติธรรมแก่พรรคคดียุติธรรม

## Abstract

179596

The exercise of power on personnel administration by the Judicial Commission; which is now called “the Judicial Service Commission,” is explicable as an administrative act and it is supposed to be subjected to the Administrative Court’s supervision upon section 276 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 (1997) and (1) paragraph one of section 9 of the Act on Establishment of Administrative Courts and Administrative Court Procedure, B.E. 2542 (1999). However, the aforesaid principle is significantly exceptional as prescribed by (2) paragraph two of section 9 of the said Act. Consequently, a problematic issue happened is whether or not such a kind of administrative acts of the Commission shall be under a supervision of the Judicial Court once and again. Up to one extent, this seems to be legitimate. But, in fact, it is naturally controversial to another principle “the principle of suitability”. To elaborate more this point, the Judicial Court is expected to play a promising role as the neutral organ in controlling the Commission’s acts to be legalized. If this is the case, it will be questionable and lead to a technical problem since the Court has played an important part in the Judicial Service Commission itself. Moreover, the Commission’s performance can affect the individual’s right in one way or another---such a kind of its administrative acts are fairly obvious both in the past and present when there have been several petitions involving such the deeds submitted to the Administrative Court. For this reason, this thesis is aimed at studying and discovering the most suitable and neutral judicial organ to help remedy the individual’s grievances caused by such an exercise of power of the Commission.

This thesis is a kind of a comparative study and a method of study is a documentary research. To encourage a comparison between what happened in Thailand and in foreign

countries proceeded properly, it is in need of making a research on some academic works wrote by the academic group and the distinguished scholars, relative theses, domestic and foreign websites and laws, and the decisions ruled by the Courts in foreign countries; particularly emphasizing on power and duties of the controlling organs in supervising an exercise of power of the Judicial Commission.

The study focuses on the model of a control of power of the judicial commission in some foreign countries like Japan, Germany, Italy and French. Particularly in the last two countries, it is found that their judicial commission has the model of exercise of power and the personnel management system similar to that of Thailand and also has the dual court system too. Most importantly, a dispute involving an act of the judicial commission is ruled by their Supreme Administrative Court to be within the competence of the Administrative Court directly; with an implementation of inquisitorial system and administrative law. In case of Thailand, to empower its Administrative Court a competence over such a case, it is necessary to revoke (2) paragraph two of section 9 of the Act on Establishment of Administrative Courts and Administrative Court Procedure, B.E. 2542 (1999). By the same token, this may bring about an argument on suitability of a supervision of power exercised by the Judicial Commission of the Administrative Court, which is a personnel administrative organ itself. As a result, the Administrative Court and the Judicial Court become likewise because they are lacking in neutrality of power supervision. From the study, it finally came to a conclusion that the judicial organ which is suitable to control the exercise of power of the Judicial Service Commission shall be the neutral one along with knowledgeable officials like the Constitutional Court.

However, at present, there are wide-spread arguments on the duties of the Constitutional Court among the lawyers and the academic group. Most of all, the Court is just a newly established organ. In this regard, it would be wise to organize the joint-committee comprising the representatives of the Administrative Court--the Judicial Court--the Constitutional Court, who have no position in the Judicial Service Commission or the Judicial Commission of the Administrative Court, or to empower the Administrative Court to control the exercise of power of the Judicial Service Commission while the Judicial Court to control the Judicial Commission of the Administrative Court interchangeably. Hopefully, this method will be helpful to them to perform their duties impartially and fairly.